ואתי מעשר ויליף מבכור ומי ילפינן א] קדשים מהדדי והא"ר א)יוחנן כל התורה כולה למדין למד מן הלמד חוץ מן הקדשים שאין למדין למד מן הלמד ב)מעשר חולין הוא הניחא למאן דאמר בתר למד אזלינן אלא למ"ד בתר מלמד אזלינן מאי איכא למימר בשר ודם חדא מילתא היא ר"ע אומר ג] ד)יכול יעלה אדם בכור מחוצה לארץ לארץ בזמן שבית המקדש קיים ויקריבנו ת"ל 1ואכלת לפני ה' אלהיך מעשר דגנך ב] ותירושך ויצהרך ובכורות בקרך וצאנך אממקום שאתה מעלה מעשר דגן אתה מעלה בכור וממקום שאי אתה מעלה מעשר דגן אי אתה מעלה בכור בן עזאי אומר יכול גמעלה את מעשר שני ויאכלנו בכל הרואה ודין הוא בכור טעון הבאת מקום ומעשר טעון הבאת מקום מה בכור אינו נאכל אלא לפנים מן החומה אף מעשר אינו נאכל אלא לפנים מן החומה מה לבכור שכן [א] ד]טעון מתן דמים ואימורין לגבי מזבח תאמר במעשר דלא ה]ת"ל ואכלת לפני ה' אלהיך מעשר דגנך ותירושך ויצהרך ובכורות בקרך וצאנך מקיש מעשר לבכור מה בכור אינו נאכל אלא לפנים מן החומה אף מעשר אינו נאכל אלא לפנים מן החומה מאי קשיא ליה דקאמר יכול אמרת הואיל ה)ותנן אין בין שילה לירושלים אלא שבשילה אוכלין קדשים קלים ומעשר שני בכל הרואה בובירושלים לפנים מן ו]החומה ז] ח] (וכן) קדשי קדשים גלפנים מן הקלעים מהו דתימא ט] בירושלים ליתי מעשר שני בכל הרואה קמ"ל: ו)אחרים אומרים יכול יהא בכור שעברה שנתו כפסולי המוקדשין ויפסל תלמוד לומר מעשר דגנך ותירושך ויצהרך מקיש בכור למעשר מה מעשר אינו נפסל משנה לחבירתה אף בכור זאינו נפסל משנה לחבירתה י] ולרבנן דמפקי להו לטעמא אחרינא משנה לחבירתה מנא להו נפקא להו 2מלפני ה' אלהיך תאכלנו ז) שנה בשנה לימד על הבכור שאינו נפסל משנה לחברתה ולאחרים לפני ה' אלהיך תאכלנו שנה בשנה מאי דרשי ביה מיבעי ליה ח)לכדתניא יום אחד משנה זו ויום אחד משנה אחרת הלימד על הבכור שנאכל לשני ימים ולילה אחד ורבנן ט)דנאכל לב' ימים ולילה אחד מנא להו אמר קרא 3יהיה לך כחזה התנופה:

הדרן עלך אלו קדשים

ולד י)חטאת ותמורת חטאת כ)וחטאת שמתו בעליה ימותו ושעיברה שנתה ושאבדה ונמצאת בעלת מום ל)אם יא] [ב] משכפרו הבעלים תמות יב] ואינה חעושה תמורה

לא

ואתי מעשר שני ויליף מבכור. בהקישא דואכלת לפני ה' וגו' (דברים יד) דמעשר שני איתקש לבכור וכיון דאיכא בכור דפשיטא לו דלא מיתאכיל אלא בפני הבית כגון האי גמרינן מעשר מיניה: **ומי ילפינן קדשים מהדדי.** כגון הכא דילפת בשר מדם ומעשר מבשר: **והא א"ר יוחנן כו'.** ומפרש טעמא באיזהו מקומן (זבחים דף מט:): **למד מן הלמד.** כגון הכא דמעשר למד מבשר ובשר גופיה למד מדם: **חולין הוא.** ולמידין אותו יג]: **בתר הלמד אזלי'.** דאם הוא חולין למידין אותו (א) יד] מהמלמד טו]: **בתר המלמד.** דם המלמד בעי למיהוי חולין: **מאי איכא למימר.** הא הוי המלמד בכור טז]. קשיא לי כיון דלא קידשה לעתיד אמאי מספקא ליה במעשר וכמדומה אני שלשון ירושלמי הכתוב בספרים עיקר וכן קבלתי במס' מכות (דף יט.) אי קסבר קידשה לעתיד לבוא יז] בכור נמי ליבעי ואי קסבר לא קידשה מעשר נמי לא ליבעי לעולם קסבר קידשה לעתיד לבוא והכא דפשיטא ליה בבכור כגון שנזרק דמו בפני הבית כו' ול"ג כיון דאם איתיה לדם לאו בר זריקה הוא כו' אלא ה"ג ואתי בשר ויליף מדם מה דמו במזבח אף בשרו במזבח כלומר מה דמו של זה נזרק בזמן מזבח אף בשרו לא יאכל אלא בזמן מזבח ואתא מעשר וגמר מהאי יח] בשר: מעשר דגן אינו בא אלא מן הארץ בפ"ק דקדושין בסופו (לו:): **אתה מעלה בכור.** יט] ובריית' דלא קיבלו מבית אנטיגנוס ר"ע היא ומתני' רבי ישמעאל היא דלא מייתר ליה האי קרא להך דרשא: **בכל הרואה.** בכל מקום שיוכל לראותו העומד בירושלים: **ודין הוא.** דאינו נאכל: **מה בכור אינו נאכל אלא לפנים מן החומה.** דקדשים נפסלין ביוצא: **מה לבכור שכן** כ]**חילקת בזמן אכילתו ואוכליו.** חילקת בזמן אכילתו דאינו נאכל אלא לשני ימים ולילה אחד ומעשר שני לעולם וחילקת באוכליו שאינו נאכל אלא לכהנים ומעשר שני לכל אדם: **ומאי קשיא ליה.** לבן עזאי דקאמר יכול כו' כא] ומנא תיתי לך האי דיאכל בכל הרואה דאיצטריך קרא להכי: **ובירושלים לפנים מן החומה.** וקשיא ליה בשלמא קדשים קלים בעו מתן דם אלא מעשר ליתאכיל בכל הרואה קמ"ל: כב] **ויפסל.** כג]מהקרבה הואיל וכתיב שנה בשנה: **שנה בשנה.** כד]שבע שנים במשמע: **יום אחד משנה זו.** ששחטו כמלותו בסוף שנתו וקמ"ל קרא דנאכל אותו יום ויום המחרת שהוא משנה האחרת: **כחזה התנופה.** כה]דהיינו חזה ושוק של שלמים נאכלין לב' ימים ולילה כו] אחד. [ל"א] יהיה ובשרם יהיה לך כחזה התנופה דמסתמא הוי אזלינן לחומרא ואמרינן (זבחים דף נז.) כחזה ושוק של תודה כז] וכתיב יהיה להוסיף עוד הוייה אחרת כיוצא בה והיינו יום ב': **הדרן עלך אלו קדשים**

ושאבדה ונמצאת בעלת מום. קודש שנתכפר באחרת: **אם כיפרו הבעלים.** אחרי כן באחרת: **תמות.** ואפילו לרבנן דאמרי לקמן [כג:] ופליגי עליה דרבי דאין חטאת מתה אלא שנמצאת לאחר שכיפרו הבעלים בהא מודו הואיל ואיכא תרתי לריעותא לאבדה ונמצאת בעלת מום כח]. ולהכי נקט בעלת מום דאי תמימה הואיל ונמצאת קודם כפרה אפילו כיפרו הבעלים שוב באחרת רועה כט]:

ממקום שאי אתה מעלה מעשר דגן אי אתה מעלה בכור. והשתא אשכחן פלוגתא דרבי ישמעאל ור"ע דרבי ישמעאל אית ליה דלכתחילה אין מביאין בכור ומעשר מחוצה לארץ לארץ אבל דיעבד אם באו תמימים יקרבו והיינו כמתני' ור"ע אפילו דיעבד נמי לא קרבי דאיתקש למעשר דגן והיא דבן אנטיגנוס כוותיה אתיא וא"ת בשלמא ר"ע כדמפרש טעמא דאיתקש בכור למעשר דגן אלא לרבי ישמעאל מאי טעם אי סבירא ליה היקשא דמעשר דגן אפילו דיעבד נמי לא ואי לא סבר לה אפילו לכתחילה נמי יביא וי"ל דמפיק מדרשא דסיפרי שפירש לעיל רק קדשיך אשר יהיו לך וגו' מכאן שמביאין קדשים מחוצה לארץ לארץ יכול אף בכור ומעשר כן ת"ל רק והיינו דוקא לכתחילה הוא דאימעוט דבהא איירי ביה קרא דכתיב תשא ובאת והיינו לכתחילה: **יכול** יעלה אדם מעשר שני ויאכלנו כו'. וא"ת אמאי ס"ד שיהא נאכל בכל הרואה הא לפני ה' אלהיך כתיב ביה וי"ל דומיא דשילה דאוכלים מעשר שני בכל הרואה ויש ספרים דגרסינן לה להך קושיא ולהאי שינויא:

הדרן עלך אלו קדשים

ולד חטאת ושאבדה ונמצאת בעלת מום. פרש"י ואפילו לרבנן דאמרי לקמן ופליגי עליה דרבי דאין חטאת מתה אלא בשנמצאת אחר שנתכפרו הבעלים בהא מודו הואיל ואיכא תרתי לריעותא דאבדה ונמצאת בעלת מום ולהכי נקט בעלת מום דאי תמימה הואיל ונמצאת קודם כפרה אפילו כיפרו בעלים שוב באחרת רועה עכ"ל ולא נהירא דמשמע לפירושו דריבוי ריעותא מביאין אותה למיתה ואדרבה סוגיא דשמעתין משמע דריבוי ריעותא מביאין אותה לידי רעייה דאמר רבא בגמ' אבודת לילה לא שמה אבודה פי' ואינה מתה אלא רועה ועוד לר' אבא דאמר בגמ' לקמן (כג.) הכל מודים שאם נתכפר בשאינה אבודה [אבודה] מתה והכא בנתכפר בשאינה אבודה איירי וא"כ למה לי בעלת מום לר' אבא מיהו איכא סוגיות בפ' מי שהיה טמא (פסחים דף צז.) ובפ' התודה (מנחות דף פ.) ולקמן (דף כג.) נמי דלית להו דרבי אבא ועוד דדייק לקמן בגמ' מבבא דמתני' דאח"כ דמתניתין רבנן היא מהכא הוה מצי למידק מדנקט בעלת מום [ג] לכ"ע לפרש דנקט בעלת מום לרבותא דמהו דתימא הואיל ל] ואיתרבו כל כך דאבודה ובעלת מום הויא לה כאבודת לילה לא] ורועה קמ"ל דאפ"ה מתה: **אם** כיפרו בעלים תמות. למר כדאית ליה ולמר כדאית ליה לרבי אפילו אם נמצאת לפני כפרה ולרבנן בנמצאת לאחר כפרה:

עין משפט נר מצוה

נ א מיי' פ"א מהלכות בכורות הלכה ה:

נא ב מיי' פ"ז מהלכות בית הבחירה הל' יד:

נב ג מיי' פ"א מהל' בית הבחירה הל' ה ופ"י מהל' מעש"ק הל' ג:

נג ד מיי' פ"א מהלכות בכורות הלכה יג:

נד ה מיי' פ"י מהלכות מעש"ק הלכה ו:

א ו מיי' פ"ד מהלכות פסה"מ הלכה א:

ב ז מיי' שם הל' ח:

ג ח מיי' פ"א מהלכות תמורה הלכה כ:

◆

מוסף רש"י

מעשר חולין הוא. ובחולין למדין למד מן הלמד (מכות יט.). **בכל הרואה.** בכל מקום שיוכל לראות משם את שילה (מגילה ט:). **בכור שעברה שנתו.** מלותו בתוך שנתו, שנאמר (דברים טו) לפני ה' אלהיך תאכלנו שנה בשנה (ר"ה ה: ובעי"ז זבחים כט.). **כפסולי המוקדשין.** כאילו נפל בו מום (שם ושם). **ויפסל.** הואיל ועבר עליו ואיחרו, שהרי אין שנה בלא ג' רגלים ברוב שנים (ר"ה שם). **מקיש בכור למעשר.** במעשר דגן קא משתעי קרא (שם). **מה מעשר אינו נפסל משנה לחבירתה.** שהרי בשלישי זמן הביעור לבער כל המעשרות מן הבית ולהתוודות כדכתיב (דברים יד) מקצה שלש שנים תוציא (זבחים כט:) אם שהה מעשרותיו שנה ראשונה ושניה (ר"ה שם). **יום אחד משנה זו.** דכי שוחטו ביום אחרון לשנתו יכול לאכלו אותו היום ויום המחרת שהוא משנה שניה, דהיינו שני ימים (בכורות כז:). **יהיה לך כחזה התנופה.** בבכור משתעי בסדר ויקח קרח (שם).

הדרן עלך אלו קדשים

ולד חטאת ותמורת חטאת וחטאת שמתו בעליה ימותו. דהכי הוו מהנך ה' חטאות המתות, והנך ג' מתות לעולם בין לפני כפרה בין לאחר כפרה, ולד חטאת להכי מתה שהרי אינה ראויה לכפרה, שלא הפרישה מתחילה לכך, ותמורת חטאת נמי להכי מתה שהרי באה בעבירה, דלא ימיר כתיב, וחטאת שמתה בעליה נמי להכי מתה דאין כפרה למתים, דמיתתן כיפרה עליהם (מעילה י:). **ושאבדה.** עד שהיא תמימה ושוב נמצאת והרי היא בעלת מום (שם). **אם משכיפרו הבעלים.** אם כיפרו הבעלים באחרת, שלא רצו להתכפר בדמי זו שעברה שנתה או שאבדה ונמצאת בעלת מום, תמות. הואיל ונמצאת בעלת מום, אבל אם נמצאת תמימה קודם כפרה, אע"פ שנתכפרו באחרת אינה מתה אלא תרעה (שם).

◆

שינויי נוסחאות

א] ילפינן קדשים מהדדי (ש"מ) ב] נ"ל תירושך וכן לקמן (יעב"ץ) ג] יכול יעלה אדם מעשר שני ויאכלנו. (עי' בכורות נג.) (ש"מ) ד] גירסת רש"י אינו כן, ה] דלא. ל"א מה לבכור שכן חלקת בו זמן אכילתו ואוכליו ת"ל (ש"מ) וכ"ה ג"כ רבינו גרשום ורש"י. ו] החומה. ס"א וקא קשיא ליה בשלמא קדשים קלים בעי למזרק דם אלא מעשר ליתאכיל בכל הרואה ת"ל ואכלת כו' מקיש מעשר לבכור מה בכור אינו נאכל כו' אף מעשר אינו נאכל כו'. מתיבת וכן עד תיבת מהו דתימא נרשם על כל תיבה קו מלמעלה להורות כי לפ"ד ראוי למחקו (ש"מ) ז] נ"ל וכאן וכאן ח] מהו דתימא מרש"י מוכח שלא היה גריס ליה (יפ"ע עי"ש) ט] מהו דתימא ליתאכול מע"ש בכל הרואה קמ"ל (ש"מ) י] לחברתה. ובכת"י אחר ולאחרים האי שנה בשנה מאי דרשי ביה מיבעי ליה. ס"א ותנאי קדמאי בכור שאין נפסל משנה לחברתה כו'. וזו היא גרסת הרגמ"ה ז"ל (ש"מ) יא] אם כפרו (ש"מ) יב] ואין עושין תמורה (ש"מ) יג] אותו מן הלמד הס"ד (ש"מ) יד] אותו מן המלמד הס"ד (ש"מ) טו] נ"א ולא אזלינן בתר המלמד (צ"ק) טז] בכור ואכתי ליכא לספוקי מעשר טפי מבכור: בשר ודם חדא מילתא היא. דאפילו בקדשים כה"ג יכול ללמד מעשר מהאי בכור שנזרק דמו לפני הבית וקשיא יז] בכור נמי נייתי ואי קסבר (ח"נ) יח] מהאי בכור הס"ד (ש"מ) יט] בכור ומתני' דלא (ש"מ) כ] גי' אחרת היא לרש"י בגמרא, כא] כו' דמנא תיתי לך האי (ש"מ) כב] ויפסל מהקרבה הואיל וכתיב. נרשם קו מלמעלה כי לפ"ד ראוי למחקו. ואח"כ מה"ד שנה בשנה שתי שנים (ש"מ) כג] מהקרבה הס"ד אח"כ ד"ה שנה בשנה הואיל וכתיב שנה בשנה ב' שנים במשמע הס"ד. (צ"ק) כד] נ"ל שתי כה] התנופה ובשרם יהיה לך כחזה התנופה דהיינו כחזה ושוק של שלמים שנאכלים לשני ימים ולילה אחד דמסברא הוי אזלינן כו'. (צ"ק) כו] ולילה ואקשינן בבכורות ובשרם (ש"מ) כז] להכי כתיב יהיה (ש"מ) כח] מום. ועוד דבעלים כפרו באחרת לאחר שנמצאת ודחו ליה בידים דלא רצו לכפר בה בהא ולאי מודו דלמיתה אזלא (ש"מ) כט] רועה. דכי גמרינן הלכה למשה מסיני דלמיתה אזלא היכא דנמצאת לאחר כפרה דהויא לה דחויה גמורה (ש"מ) ל] הואיל ואית בה ריעותא כל כך (ש"מ) לא] נ"ל דרועה (רש"ש)

מסורת הש"ס

א) [זבחים מט: שבועות י.], ב) [זבחים נ. וש"נ], ג) [עי' תוס' בכורות דף נג ע"א ד"ה ר"ע. ש"מ]; ד) [בכורות נג.], ה) מגילה ט:, ו) [ר"ה ה: זבחים כט. תוספתא סנהדרין פ"ג ה"ג], ז) [עי' תוס' בכורות דף כז ע"ב ד"ה שנה. ש"מ], ח) בכורות כז:, ט) [בכורות שם וע"ש מבואר יותר היטיב], י) מעילה י:, כ) [לעיל טו. וש"נ],

◆

תורה אור השלם

1. וְאָכַלְתָּ לִפְנֵי יְיָ אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ שָׁם מַעְשַׂר דְּגָנְךָ תִּירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ וּבְכֹרֹת בְּקָרְךָ וְצֹאנֶךָ לְמַעַן תִּלְמַד לְיִרְאָה אֶת יְיָ אֱלֹהֶיךָ כָּל הַיָּמִים: דברים יד כג
2. לִפְנֵי יְיָ אֱלֹהֶיךָ תֹאכְלֶנּוּ שָׁנָה בְשָׁנָה בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְיָ אַתָּה וּבֵיתֶךָ: דברים טו כ
3. וּבְשָׂרָם יִהְיֶה לָּךְ כַּחֲזֵה הַתְּנוּפָה וּכְשׁוֹק הַיָּמִין לְךָ יִהְיֶה: במדבר יח יח

◆

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה בתר הלמד וכו' אותו הס"ד ותיבת מהמלמד ליתא:

◆

הגהות הגר"א

[א] גמ' שכן. גירס"י חלקת בזמן אכילתו ואוכליו ת"ל. טעון מתן עד דלא ל"ג רש"י: [ב] שם משכיפרו. גירס"י כיפרו: [ג] תד"ה ולד. לכ"ע כו'. ול"ע דא"כ למסקנא ליכא אלא ד' חטאות (עי' תוס' מעילה י' ב סד"ה ולד):

◆

רבינו גרשום

ומי ילפינן בקדשים מהדדי. והאמר במס' זבחים בכל התורה למידין למד מלמד חוץ מקדשים והאי מעשר ובכור קדשים נינהו ובשרו למוד הוא מדמן והיכא יליף מעשר מבשרו דלמד הוא: **מעשר דגן חולין הוא.** דיכול לחללו ולאוכלו בכל מקום: **הניחא למ"ד בתר למד אזלינן.** אי למד קדשים הוא אין למידין מן למד ואי למד חולין הוא למידין מן למד שפיר דמי דהאי למד מעשר חולין הוא: **אלא למאן דאמר בתר מלמד אזלינן מאי איכא למימר.** דמלמד היינו בשרו קודש הוא והיכי מצי יליף מן מלמד דקודש: לא הוי הכא למד מלמד: **דבשר ודם חדא מילתא.** ומצי יליף מעשר מיניה: **ל"א.** לעולם קסבר קדושה ראשונה לא קדשה לעתיד לבוא והכא בבכור שנזרק דמו בפני הבית וחרב הבית ועדיין בשרו קיים כיון דאי איתיה לדם אכתי לאחר חרבן כמו שהבשר לאו בר זריקה הוא דליכא בית ההיא זריקה לא חשיבא מידי ואתי בשר ויליף מדם מה דם לא חשיבא זריקתו אף בשר נמי לית ליה תקנה ואתי מעשר יליף מבכור ומי ילפינן כו'. ולא מיסתבר לר' האי ל"א אלא אמר דקדמייתא עיקר דהכי אשכחן דכתב במסכת מכות (יט.): **בן עזאי אמר יכול יביא אדם מעשר שני.** בזמן ביהמ"ק ויאכלנו: **בכל הרואה.** בכל מקום שיכול לראות משם ירושלים: **מה בכור אינו נאכל אלא לפנים מן החומה.** כדתנן ונאכלים בכל העיר לכל אדם. שכן חלקתה בו זמן אכילתו ואוכלין דבכור תם אינו נאכל אלא לשני ימים ולילה אחד ואינו נאכל אלא לכהנים ומעשר שני אין בו זמן ונאכל לכל אדם: **ומאי קא קשיא דאמרינן יכול.** כלומר אמאי בו סלקא דעתין דמעשר יאכל בכל הרואה הכי קשיא ליה משום: **דתנן אין בין שילה כו'.** דהתם נאכל בכל הרואה משום דכפר היה דלית ליה חומה: **בשלמא בכור בעי חומה.** דכתיב ואכלת לפני ה' אלהיך במקום מקודש: **בכור שעברה שנתו.** דכתב לפני ה' אלהיך תאכלנו שנה וגו': **מה מעשר שני אין נפסל משנה לחברתה.** שבכל זמן יכול לפדותו ולהעלותו: ותנאי קדמאי ג' **זקנים נפקא להון.** דנאכל לב' ימים ולילה אחד מן אף בכור שור וגו' וסמיך ובשרם יהיה לך כחזה התנופה וכשוק הימין ואמרינן במס' בכורות (כז:) ואימא כחזה ושוק דתודה דאין נאכל אלא ליום ולילה להכי הדר כתב בסיפיה לך יהיה דאוסיף לך הכתוב הוייה אחרת יום שני מכאן שנאכל לשני ימים ולילה אחד: **הדרן עלך אלו קדשים.**

ולד חטאת כו'. ושעיברה שנתה או שאבדה. אם לא הספיק להקריבה עד שעיברה שנתה או עד שאבדה ונמצאת בעל מום או עד **שכפרה בעליה באחרת** בין זו ובין זו תמות: **ואין עושין תמורה.** זו שנמצאת דלא קדשה קדושת הגוף (ולא) [אלא] קדושת דמים:

שיטה מקובצת

מהו דתימא **ליתאכול מע"ש בכל הרואה קמ"ל.** וא"ת מ"מ מאי קשה ליה יכול יותר מקדשים קלים הא אינהו נמי היו נאכלים בכל הרואה, ובספרי (ראה קו) מפורש טעם שהיה מסופק במעשר יותר משאר קדשים לפי שלא חילק בו הכתוב בזמנו ובאוכלים שהוא נאכל בכל זמן ובכל אדם אבל קדשים קלים צריך לאכול לשני ימים לכך היה יודע שאין להקל. תוס' אחרות: **יכול יהא בכור שעברה שנתו כפסולי המוקדשים ויפסל.** לפי שנאמר בבכור לפני ה' אלהיך תאכלנו שנה בשנה. תוס' אחרות: **ולרבנן דמפקי להו לטעמא אחרינא משנה לשנה מנא להו.** גליון תימה מהיקשא דאין היקש למחצה י"ל כיון שיש קרבן פסול אם עברה שנתה ס"ד דנילף מינה קמ"ל: **שנאכל לשני ימים ולילה אחד.** דסד"א כיון דכתיב ובשרם יהיה לך כחזה התנופה נלמוד מחזה ושוק של תודה קמ"ל דהוי כחזה ושוק של שלמים. ת"א: **ורבנן דנאכל לב' ימים ולילה אחד.** ס"א נפקא להו לשני ימים ולילה מן לך יהיה הוסיף לך הכתוב הויה אחרת. ורבנן דרשי ליה בזבחים (נז. ב. ועי' בכורות כח,א) מיהיה לך הוסיף לך הכתוב הויה אחרת כזו, פי' כחזה התנופה ר"ל של תודה, ומיהו הכתוב הוסיף לך עוד זמן אחר כראשון דהיינו יום אחד כיוצא בו. תוס' אחרות: **ושאבדה ונמצאת בעלת מום וכו'.** ה"ה אבדו וכפרו בלא נמצאת בעלת מום מתה והא דנקט בעלת מום משום דבלא מום לא היתה מתה אליבא דרבנן דרבי אא"כ נמצאת לאחר כפרה אבל כשנמצאת בעלת מום דאיכא תרתי לריעותא חדא דאבדה ועוד דהיא בעלת מום אז היא מתה אפילו נמצאת קודם כפרה ואפילו לרבנן כך פי' הקונטרס. ולא נהירא לר"י דאמר בגמרא אבידת לילה לא שמיה אבודה פי' כיון דבההיא שעתא דנאבדה אינה ראויה להקרבה אין דיחוי של אבודה חל על דיחוי של לילה אלמא דאדרבה כשיש עליה דיחוי אחר מעכב דיחוי של אבודה לחול, ועוד דבגמרא דייק מסיפא דמתני' כרבנן ולפי"ז נידוק מהך רישא דהא ע"כ כרבנן דאי כרבי למה נקט נמצאת [בע"מ], ועוד למ"ד בגמ' הכל מודים שאם נתכפר בשאינה אבודה אבודה מתה וה"נ נתכפר בשאינה אבודה דהא אבודה בעלת מום ואפילו תמימה דומיא דבעלת מום כלומר כשנתכפר בשאינה אבודה אבודה מתה אף לפני כפרה, ואר"י דנקט בעלת מום לרבותא דאע"פ שהיא דחויה דיחוי של אבודה דסד"א דלא חל כמו שאינו חל על אבודת לילה: **ל"א ואין עושין תמורה.** כשנמצאת תמימה אלא כשנמצאת בעלת מום דכיון דלמיתה אזלא פרחה קדושה מינה וכן לא מועלין דלא איקרו מקדשי השם: **תוס' ד"ה ממקום שאי אתה מעלה וכו'.** רק קדשך אשר יהיו לך ונדריך תשא ובאת במה הכתוב מדבר אם בקרבנות א"י הרי כבר אמור ובאת והבאתם אלא אינו מדבר אלא בנדרי חו"ל יכול אף בכור ומעשר ת"ל נדריך קרבנות הבאים בנדר ובנדבה יכול שאני מוציא חטאת ואשם ת"ל קדשיך להביא חטאת ואשם ומאי ראית להוציא בכור ומעשר ולהביא חטאת ואשם אחר שריבה הכתוב ומיעט מרבה אני חטאת ואשם שאין להם פרנסה במקומן ומוציא אני בכור ומעשר שיש להם פרנסה במקומן, ומאותה דרשה ודאי לא מפקינן אלא שאינו חייב להעלותן לרגל אבל ודאי אם באו יקרבו תוס' אחרות: